

Politika mbi Sinjalizimin dhe Mbrojtjen e Sinjalizuesve**Përmbajtja**

Përmbajtja	1
Hyrje	2
Përkufizimet	3
Çështje Raportuese.....	4
Çështje që nuk i nënshtrohen sinjalizimit	5
Mbrojtja e sinjalizuesve	5
Si të raportosh	6
Sistemi i Sinjalizimit të Brendshëm.....	6
Kanalet e raportimit të jashtëm	7

Hyrje

Ky Udhëzim është hartuar në përputhje me Ligjin Nr. 60/2016 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve” i ndryshuar me ligjin nr. 150/2020, datë 17.12.2020. Objektivi i të cilit është të parandalojë veprime të padrejta, të paligjshme dhe joetike të kryera nga subjekte private dhe publike, dhe në të njëjtën kohë të promovojë një kulturë të raportimit pa frikën e qortimit.

Në Kredo Finance, ne jemi të përkushtuar për të kryer biznesin tonë me ndershmëri dhe integritet dhe ne presim që i gjithë stafi të mbajë standarde të larta të sjelljes dhe sjelljes së biznesit në përputhje me politikat dhe procedurat tona. Sidoqoftë, si të gjitha organizatat, edhe ne përballemi me rrezikun që gjërat të shkojnë keq kohë pas kohe, ose të mbajnë pa dije sjellje të paligjshme dhe / ose jo etike, si dhe të hasim një sjellje të tillë në marrëdhëniet tona të biznesit nga partnerë ose zyrtarë publikë. Prandaj, një kulturë e hapjes dhe përgjegjësisë është thelbësore për të parandaluar ndodhjen e situatave të tilla dhe për t'i adresuar ato në mënyrë efektive pasi të ndodhin.

Duke prezantuar këtë politikë sinjalizuese, ne po synojmë që:

- Të inkurajojmë Punonjësit të raportojnë për shkelje të dyshuara sa më shpejt të jetë e mundur;
- Të sigurojmë të gjitha udhëzimet e punonjësve tanë se si t'i ngrejmë siç duhet këto shqetësime dhe t'i prezantojnë punonjësit në të gjitha nivelet në kanalet e sinjalizimit;
- Të sigurojmë të gjithë punonjësit tanë se ata mund të ngrenë shqetësime pa pasur frikë nga hakmarrja;
- Të sigurojmë Punonjësit se shqetësimet e tyre do të merren seriozisht dhe nuk do të pushohen nga puna pa u konsideruar si duhet ;
- Të garantojmë anonimitetin e punonjësve që ngrenë shqetësimet e tyre në lidhje me ndonjë shkelje të mundshme;
- Të garantojmë për të shqyrtuar të gjitha raportet në mënyrë të barabartë dhe të paanshme ;
- Të bëjmë gjithçka që është në fuqinë tonë për të mbrojtur identitetin e sinjalizuesve.

Punonjësit mund të raportojnë për shkelje të dyshuara të kryera nga punëdhënësi, punonjësit e tij, filialet, punonjësit e tyre dhe çdo zyrtar publik për shkeljet e të cilit punonjësi ka marrë dijeni si rezultat i kryerjes së detyrave të tij ose të saj të punës.

Përkufizimet

Punëdhënësi	“Kredo Finance” sh.p.k, numri i regjistrimit: L71610009A adresa e regjistruar: Rruga “Muhamet Gjollësia”, Ndërtesa “Tirana Ring Center” Nr.8, Kati i 9, Tirane.
Punonjës	një individ i cili, në bazë të një kontrate pune për një punë dhe shpërblim të rënë dakord, kryen punë specifike nën drejtimin e punëdhënësit qoftë me kohë të plotë ose me kohë të pjesshme, duke përfshirë personat që janë të punësuar si këshilltarë të punëdhënësit.
Vendet e tregut	Republika e Shqipërisë;
Filiali	një person juridik që operon biznesin e huazimit të konsumatorit i cili është nën kontrollin e drejtpërdrejtë ose të tërthortë të punëdhënësit.
Sinjalizuesi	çdo person fizik, d.m.th. Punonjës, i cili zbulon informacion në mirëbesim për një keqbërje të mundshme, që mund të jetë e dëmshme për publikun e gjerë, nëse personi beson se informacioni është i mirëfilltë dhe e ka fituar atë duke kryer detyra pune ose duke u angazhuar në punë.
Politika e sinjalizimit	ky dokument duke përfshirë të gjitha anekset e tij, i cili është detyrues për punëdhënësin dhe të gjithë punonjësit e tij
Keqbërje	është një vepër e dyshuar penale, kundërvajtje administrative ose shkelje e akteve të tjera rregullatore ose norma të detyrueshme etike, ose profesionale, që janë në dëm të shoqërisë.

Çështje Raportuese

Çdo punonjës lejohet ligjërisht të raportojë çdo shkelje të dyshuar ose shkelje të dyshuar të normave në fushat e mëposhtme :

- Korrupsioni;
- Mashtrimi;
- Përvetësim;
- Humbja e fondeve publike;
- Evazioni fiskal;
- Rreziku i shëndetit publik;
- Shkelja e rregullave të sigurisë së produkteve ushqimore;
- Shkelja e rregullave të sigurisë në ndërtim;
- Shkelja e rregullave të sigurisë mjedisore;
- Shkelja e rregullave të sigurisë në punë;
- Shkelja e rregullave të sigurisë publike;
- Shkeljet e të drejtave të njeriut;
- Shkelja e rregullave të prokurimit publik;
- Shkelje e rregullave të tregjeve të financave dhe kapitalit;
- Shkelja e rregullave të konkurrencës.

Ju lutemi vini re se lista e sipërpërmendur është treguese, jo shteruese. Çdo punonjës lejohet të raportojë keqbërje të dyshuar edhe në fusha të tjera, nëse plotëson të gjitha kriteret e mëposhtme:

- 1) Punonjësi ka fituar njohuri për të në kryerjen e detyrave të tij / saj të punës;
- 2) keqbërja është e dëmshme për shoqërinë në tërësi (d.m.th., shkelja e të drejtave personale nuk është çështje sinjalizimi, me përjashtime të caktuara)
- 3) Punonjësi i cili raporton për keqbërjen beson se informacioni është i vërtetë; Raportet false me qëllim nuk janë të mbuluara nga mbrojtja e sinjalizuesve, por mund t'i nënshtrohen përgjegjësisë civile ose penale.

Çështje që nuk i nënshtrohen Sinjalizimit

Jo gjithçka që një punonjës beson se është e gabuar mund të raportohet si sinjalizim dhe t'i nënshtrohet mbrojtjeve të garantuara për sinjalizuesit. Informacioni i zbuluar nën këtë politikë duhet të jetë në përputhje me kriteret e përcaktuara më parë.

Më e rëndësishmja, ekzistojnë dy fusha të rëndësishme që nuk do të ofrojnë mbrojtje të Bilancit të Punonjësve sipas ligjit dhe kësaj politike të sinjalizimit, domethënë:

- Zbulimi i qëllimshëm i informacionit të rremë;
- Zbulimi i një shkelje të të drejtave personale të Punonjësve;

Zbulimi i qëllimshëm i informacionit të rremë

Sipas kësaj dispozite, një punonjës i cili angazhohet në zbulimin e qëllimshëm të informacionit të rremë duke përdorur mjetet e kanaleve të sinjalizimit jo vetëm që nuk do të garantohet mbrojtja e mbështetur në sinjalizim nën këtë udhëzimë dhe sipas ligjit, por gjithashtu mund të jetë subjekt i përgjegjësisë civile dhe/ose penale.

Zbulimi i një shkelje të të drejtave personale të Punonjësve

Sipas kësaj dispozite, një punonjës i cili merret me zbulimin e informacionit mbi shkeljen e të drejtave të tij ose të saj personale në marrëdhëniet e punës duke përdorur mjetet e sinjalizimit të kanaleve nuk do të garantohet mbrojtja e dhënë për sinjalizuesit, por kjo do të trajtohet si një çështje e burimeve njerëzore dhe do të ridrejtohet tek oficeri përkatës i Burimeve Njerëzore.

Sidoqoftë, ka përjashtime të mundshme kur zbulimi i shkeljes së të drejtave personale mund të trajtohet si një raport i sinjalizimit, dhe kjo nëse është në përputhje me kriteret që shkelja është e dëmshme për shoqërinë në tërësi.

Si shembull, një çështje që do të ishte një çështje subjekt i sinjalizimeve dhe shkelje personale është diskriminimi në vendin e punës. Nëse një punonjës beson se ai nuk u gradua jo për shkak të mungesës së tij të kualifikimeve, por bazuar në gjininë, fenë, orientimin seksual, moshën, etj., Raportimi i tij mund të klasifikohet si sinjalizim.

Mbrojtja e sinjalizuesve

Nëse raporti i një punonjësi mund të klasifikohet si sinjalizim, atëherë punonjësit dhe të afërmit e tij ose të saj u jepen mbrojtjet ligjore dhe garancitë e mëposhtme, kur është e nevojshme dhe lidhen me sinjalizimin:

- Mos zbulimi i identitetit të tyre;
- Mbrojtja ndaj qortimit si rezultat i sinjalizimit;
- Përfaqësimi ligjor i siguruar nga shteti;
- Lirimi nga pagesa e detyrimeve gjyqësore në çështjet civile dhe administrative;
- Mbrojtja e përkohshme në çështjet civile dhe administrative;
- Lirimi nga përgjegjësia ligjore;
- Kompensim i barabartë për humbjet ose dëmtimet personale;
- Konsultimet ligjore.

Si të raportosh

Sipas Ligjit për sinjalizim përcakton tre kanale me të cilat Punonjësit kanë të drejtë të raportojnë për shkelje të dyshuara, të cilat janë:

- 1) Sistemi i sinjalizimit të brendshëm behet ne e-mail: hr@kredo.al;
- 2) Raportimi tek autoritetet kompetente;
- 3) Raportimi në pikën e sinjalizimit të kontaktit, drejtpërdrejt ose përmes mjeteve të organizatave të tjera, përfshirë sindikatat e punës.

Si rregull i përgjithshëm, të gjithë punonjësit inkurajohen të raportojnë çdo shkelje të dyshuar duke përdorur sistemin e sinjalizimit të brendshëm siç shpjegohet më poshtë. Çdo raportim i jashtëm duhet të bëhet vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe me komunikim paraprak me komitetin e rishikimit të sinjalizimeve të firmës.

Sistemi i Sinjalizimit te Brendshem

Një punonjës i cili si rezultat i detyrave të tij ose të saj të punës, është bërë i vetëdijshëm për informacionin e një shkeljeje të dyshuar, duhet ta raportojë atë duke paraqitur dyshimet e tij ose të saj dhe informacionin themelor duke plotësuar raportimin.

Ky pyetësor dërgohet pranë Departamentit të Ligjorit dhe Përputhshmërisë I cili pasi bën verifikimet e nevojshme nëse raportimi është në përputhje me këtë Udhëzim dhe ligjin në tërësi e dërgon atë për rishikim pranë Komitetit të Rishikimit të Sinjalizuesve.

Komiteti i Rishikimit të Sinjalizimeve në çdo kohë do të përbëhet nga të paktën tre persona, me përfaqësues të Departamentit Ligjor dhe Përputhshmërisë dhe të Burimeve Njerëzore dhe Departamentit të Riskut, gjithashtu do të ftohen përfaqësues të njësisë nga vjen raportimi sipas linjës së menaxhimit. Nëse një raport emëron një anëtar të komitetit të rishikimit të sinjalizimit si një keqbërës të dyshuar ose një dëshmitar, ai anëtar do të heqë dorë nga marrja pjese në hetimin dhe vendimin në lidhje me raportin.

Pas plotësimit të raportimit të parashikuar më lart, në bazën tonë të të dhënave të sinjalizimit do të gjenerohet një formë e cila do të jetë e arritshme vetëm për komisionin e rishikimit të sinjalizimit. Të dhënat identifikuese të punonjësit do të pseudonimizohen.

Brenda shtatë ditëve nga paraqitja e raportit, Punonjësit do t'i jepet një vlerësim paraprak i raportit, i cili do të përfshijë - nëse raporti kualifikohet si sinjalizim, ose nëse nevojiten më shumë informacione për të bërë atë përfundim, mund të nisë një hetim për shkelje të dyshuar, dhe nëse punonjësit do t'i kërkohet të sigurojë informacion shtesë për të hetuar siç duhet çështjen.

Brenda tridhjetë ditëve nga paraqitja e raportit, Punonjësit do t'i jepet një përmbledhje e përfundimeve të arritura si rezultat i hetimit të kryer nga Komiteti i rishikimit të sinjalizimit dhe veprimet e ndërmarra ose të ndërmarra për të korrigjuar situatën.

Në rast të gjetjes së raportit që nuk është sinjalizues ose jokonkluziv për faktin, komisioni i rishikimit të sinjalizimit do t'i sigurojë punonjësit raportues arsyetimin e tij për këtë çështje.

Kanalet e raportimit të jashtëm

Siç është përshkruar më parë, përveç raportimit përmes sistemit të Brendshëm të sinjalizimit, Punonjësit gjithashtu kanë të drejtë të raportojnë për shkelje të dyshuar të jashtme - ose tek autoritetet kompetente ose tek pika e kontaktit e sinjalizimit, e cila është Kancelaria e Shtetit.

Punonjësve u rekomandohet që së pari të përpiqen të zgjidhin çështjen duke përdorur sistemin e Brendshëm të sinjalizimit. Në rast se keqbërja është e një natyre kaq të rëndë saqë korrigjimi ose ndodhja në të ardhmen nuk mund të parandalohet nga Kredo Finance, atëherë Punonjësit duhet të informojnë komisionin e rishikimit të sinjalizimeve dhe të vendosin për veprimin e duhur.

Autoritetet kompetente dhe kanalet e tyre të raportimit janë :

Mashtrim	Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave
Përvetësim	Policia e Shtetit
Humbja e fondeve publike	Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave
Evazioni fiskal	Drejtoria e Taksave
Rreziku i shëndetit publik	Shërbimi Shëndetësor Kombëtar
Shkelja e rregullave të sigurisë në ndërtim	Ministria e Transportit dhe Infrastruktues
Shkelja e rregullave të sigurisë mjedisore	Ministria e Mjedisit
Shkelja e rregullave të sigurisë në punë	Inspektorati Shtetëror i Punës
Shkelja e rregullave të sigurisë publike	Policia e Shtetit
Shkeljet e të drejtave të njeriut	Zyra e Avokatit të Popullit
Shkelja e rregullave të prokurimit publik	Avokati i Prokurimit
Shkelja e rregullave të konkurrencës	Autoriteti i Konkurrencës

Për më tepër, duhet të theksohet se në të gjitha rastet e përmendura më lart dhe të tjera që nuk përfshihen në listën treguese, sinjalizuesi mund të paraqesë raportet e tyre në **Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave**.